

MEMORANDUM DE FINANTARE

Comisia Europeană, denumită în continuare "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare "COMUNITATEA"

Guvernul **României**, denumit în continuare "BENEFICIARUL"

pe de o parte, și

pe de altă parte,

AU CONVENIT URMĂTOARELE:

Măsura la care se face referire la Articolul 1 de mai jos va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale COMUNITĂȚII, conform prevederilor cuprinse în prezentul Memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la Articolul 1 de mai jos, este stabilit de Condițiile Generale anexate la Acordul cadru încheiat între COMISIE și BENEFICIAR, și completate cu prevederile prezentului Memorandum și Dispozițiile Speciale anexate la aceasta.

ARTICOLUL 1 - NATURA ȘI OBIECTUL

Ca o componentă a programului său de asistență, COMUNITATEA va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei MĂSURI:

Număr program: RO 0003
Titlu: Programul PHARE 2000 de cooperare transfrontaliera dintre Romania si Ungaria
Durata: până la 31 decembrie 2002

ARTICOLUL 2 - ANGAJAMENTUL COMUNITĂȚII

Contribuția financiară din partea COMUNITĂȚII este fixată la nivelul maxim de **5 milioane euro**, denumită în continuare "FINANȚAREA GRATUITĂ".

ARTICOLUL 3 DURATA ȘI DATA DE EXPIRARE

Pentru prezenta MASURĂ, FINANȚAREA GRATUITĂ este disponibilă pentru contractare până la **31 decembrie 2002**, făcând obiectul reglementărilor prezentului Memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din FINANȚAREA GRATUITĂ care nu au fost contractate până la această dată vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul FINANȚĂRII GRATUITE este **31 decembrie 2003**. Toate plățile trebuie să fie efectuate până la expirarea termenului limită. COMISIA poate, totuși, în funcție de împrejurări, să fie de acord cu o prelungire a acestei date de expirare, dacă aceasta este cerută în timp util și justificată în mod adecvat de către BENEFICIAR. Prezentul memorandum va expira la data la care expiră perioada de efectuare a plăților din FINANȚAREA GRATUITĂ. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate către Comisie.

ARTICOLUL 4 - ADRESE

Correspondența privitoare la executarea MĂSURII, având menționate numărul și titlul MĂSURII va fi adresată:

pentru COMUNITATE:

Delegația Comisiei Europene în România
Strada Grigore Mora nr.11
71278 BUCUREȘTI
Romania
Tel: (40-1) 203 54 00
Fax: (40-1) 230 24 53

pentru BENEFICIAR:

Guvernul Romaniei
Ministerul Afacerilor Externe
Departamentul pentru Afaceri Europene
Aleea Modrogan nr. 14
Bucuresti
Romania
Tel: (40-1) 230 66 25
Fax.: (40-1) 230 35 33

ARTICOLUL 5 - NUMĂRUL DE EXEMPLARE

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6 - INTRAREA ÎN VIGOARE

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuială care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru FINANȚARE GRATUITĂ.

Anexele reprezintă parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București,
la 6 noiembrie 2000

Pentru BENEFICIAR,

Petre Roman
Ministru de stat, ministrul afacerilor externe
Coordonator național al asistenței

Pentru COMUNITATE,

Fokion Fotiadis
Șeful Delegației Comisiei
Europene în România

Anexa 1   Acordul cadru
Anexa 2   Dispoziții speciale
Anexa 3   Informare și publicitate

ACORD CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează "COMUNITATEA"

pe de o parte, și

România

de cealaltă parte

și împreună denumite "PĂRȚI CONTRACTANTE",

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul Nr. 3906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul Nr.2698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea MĂSURILOR finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

AU CONVENIT DUPĂ CUM URMEAZĂ:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre Părțile Contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, Părțile Contractante sunt de acord să implementeze MĂSURI în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în Regulamentul de mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest Acord. Detaliile specifice ale fiecărei MĂSURI (sau set de MĂSURI) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între Părțile Contractante (denumit în continuare "memorandum de finanțare"), pentru care este oferit un model în anexa 2(C).

România ia toate MĂSURILE necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor MĂSURILOR.

ARTICOLUL 2

Fiecare MĂSURĂ finanțată în cadrul acestui Acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din Anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea MĂSURII în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de MĂSURILE finanțate în cadrul acestui Acord, COMISIA va fi reprezentată de Delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea COMISIEI că MĂSURA este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când Părțile Contractante convin astfel, COMISIA poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei MĂSURI către o terță parte, stat sau agenție.

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între COMISIE și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest Acord ce nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în Anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest Acord este întocmit în dublu exemplar, în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest Acord va intra în vigoare la data la care Părțile Contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei Părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre Părțile Contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui Acord orice MĂSURĂ aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul Acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui Acord se vor aplica și cooperării tehnice și a altor cooperări convenite între Părțile Contractante care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate ca parte integrantă a acestui Acord.

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Eugen Dijmărescu
Ministru de stat
ROMÂNIA

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Frans Andriessen
Vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDITII GENERALE PRIVIND MEMORANDUMURILE DE FINANTARE

În aceste Condiții generale termenul de “BENEFICIAR” va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I - FINANȚAREA PROIECTELOR

ARTICOLUL 1 - OBLIGAȚIA COMUNITĂȚII

Angajamentul Comunității, numit în cele ce urmează “Finanțarea gratuită a CEE”, a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se va desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc Finanțarea gratuită a CEE, vor fi suportate de BENEFICIAR.

ARTICOLUL 2 - DISPONIBILITATEA ASISTENȚEI NERAMBURSABILE A CEE

Acolo unde execuția unei MĂSURI depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale BENEFICIARILOR sau asupra altor surse de fonduri, Finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de BENEFICIAR și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3 - CHELTUIREA

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru Finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către BENEFICIAR, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite MĂSURI vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul MĂSURII poate fi prevăzută plata direct de către COMISIE către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de BENEFICIAR, Autoritatea de Implementare va înainta un Program de Lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de Lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul

implementării programului, cu condiția ca întreaga Finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește MĂSURILE executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de COMISIE, poate fi efectuată în favoarea BENEFICIARULUI, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II - ACHIZIȚIONAREA

ARTICOLUL 4 - GENERALITĂȚI

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5 - CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. Cu excepția prevederilor articolului 6, COMISIA și BENEFICIARUL vor lua MĂSURILE necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea, în timp util, a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.
2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6 - DEROGAREA DE LA PROCEDURILE STANDARD

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor MĂSURI (de exemplu: operații de finanțare în două stagii, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, BENEFICIARUL poate, de acord cu COMISIA, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7 - ACORDAREA CONTRACTELOR DE LUCRĂRI ȘI LIVRĂRI

COMISIA și BENEFICIARUL se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și valori tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8 - CONTRACTELE DE COOPERARE TEHNICĂ

1. Contractele de Cooperare Tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.
2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de BENEFICIAR, fie de COMISIE, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.
3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de BENEFICIAR, COMISIA va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în chestiune.
4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când COMISIA a propus mai mulți candidați, BENEFICIARUL este liber să aleagă candidatul cu care intenționează să încheie contractul, dintre cei propuși.
5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de BENEFICIAR și de COMISIE, ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III - ACORDAREA DE FACILITĂȚI

ARTICOLUL 9 - PRIVILEGIILE GENERALE

Personalului care participă la MĂSURILE finanțate de Comunitate, precum și membrilor familiilor lui, li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul BENEFICIARULUI, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale sau aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10 - FACILITĂȚI DE STABILIRE, INSTALARE, INTRARE ȘI REZIDENȚĂ

În cazul contractelor de lucrări de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului necesar efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor, și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

BENEFICIARUL va permite personalului ce ia parte la contractele de lucrări, livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor familiei lui apropiate să intre în statul BENEFICIARULUI, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11 - IMPORTUL ȘI RE-EXPORTUL DE ECHIPAMENT

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea MĂSURII, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale BENEFICIARULUI.

BENEFICIARUL va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau servicii permisele necesare pentru re-exportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12 - CONTROLUL IMPORTURILOR ȘI SCHIMBURILOR VALUTARE

Pentru executarea MĂSURILOR, BENEFICIARUL se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între Statele Membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Romania, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea MĂSURII, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul BENEFICIARULUI.

ARTICOLUL 13 - IMPOZITARE ȘI VAMĂ

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și taxelor de import nu va fi finanțată din Finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile BENEFICIARULUI și finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor putea intra în statul BENEFICIARULUI fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

BENEFICIARUL va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul BENEFICIARULUI plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare sau altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanelor fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din Statele Membre ale Comunității Europene, ce execută contracte de cooperare tehnică finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul BENEFICIARULUI.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor

definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie re-exportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul BENEFICIARULUI, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice ce importă echipament profesional, așa cum se prevede în Articolul 11, dacă astfel solicită, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a BENEFICIARULUI în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV -EXECUTAREA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 14 - ORIGINEA LIVRĂRILOR

BENEFICIARUL se declară de acord ca, atunci când COMISIA nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie origine din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15 - PROCEDURI DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

1. Pentru contractele finanțate din Finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în Unități Europene de Cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale BENEFICIARULUI, în valuta BENEFICIARULUI, ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri, sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU-ului în ziua precedentă efectuării plății.

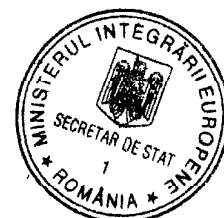
3. BENEFICIARUL și COMISIA vor lua toate MĂSURILE necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V -COLABORAREA DINTRE COMISIE ȘI BENEFICIAR

ARTICOLUL 16 - INSPECȚIE SI EVALUARE

1. COMISIA va avea dreptul să-și trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară sau de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția MĂSURII. În orice caz, COMISIA va comunica în avans autorităților BENEFICIARULUI trimiterea unor astfel de misiuni.

BENEFICIARUL va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate MĂSURILE pentru a facilita munca persoanelor împuternicite a duce la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. BENEFICIARUL va:

- a) păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;
- b) asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai COMISIEI să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea Finanțării gratuite a CEE.

COMISIA va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile Memorandumului de Finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate COMISIEI.

ARTICOLUL 17 - URMAREA MĂSURILOR

Ca urmare a executării MĂSURII, COMISIA poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu BENEFICIARUL asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

BENEFICIARUL va face rapoarte către COMISIE, conform planului menționat în Memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a MĂSURII, și asupra complementării acesteia după încheiere.

COMISIA, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI - PREVEDERI GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 18 - CONSULTĂRI - DISPUTE

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între BENEFICIAR și COMISIE, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.
2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții Generale, care nu au fost subiect al unor MĂSURI de remediere luate în timp util, COMISIA va putea suspenda finanțarea MĂSURII, după consultarea cu BENEFICIARUL.
3. BENEFICIARUL poate renunța total sau parțial la execuția MĂSURII. Părțile Contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19 - ANUNȚ - ADRESE

Orice anunț și orice acord între părți prevăzut aici trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul MĂSURII. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în Memorandumul de finanțare.

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din Acordul Cadru sau din Memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la Articolul 18 al Condițiilor generale, referitoare la Memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un Tribunal de Arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi BENEFICIARUL, pe de o parte, și COMISIA pe de altă parte.

Tribunalul de Arbitraj va fi compus din trei arbitri, numiți după cum urmează:

- un arbitru va fi numit de BENEFICIAR
- un al doilea arbitru va fi numit de COMISIE
- al treilea arbitru (numit în continuare și "CONDUCĂTOR") va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de Secretarul General al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de CONDUCĂTOR.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să-și desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesori va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA 2 PREVEDERI SPECIALE

1. OBIECTIVE, DESCRIERE SI CONDITIONALITATE

1.1 Obiectivele generale ale programului sunt:

- Promovarea bunei vecinătăți și a stabilității în regiunile de frontieră ale țărilor din Europa Centrală și de Est prin finanțarea de proiecte ce vor aduce beneficii concrete regiunilor și comunităților aflate de cele două părți ale frontierei;
- Promovarea cooperării între regiunile de frontieră din ambele țări, ajutând aceste regiuni să depășească problemele specifice dezvoltării care pot apărea, *inter alia*, din locul pe care îl ocupă în cadrul economiei naționale, în interesul comunităților locale și într-o manieră compatibilă cu protecția mediului;
- Promovarea creării și dezvoltării viitoare a rețelelor de cooperare pe fiecare parte a frontierei și stabilirea de legături între acestea și rețelele vaste comunitare;

1.2 Obiectivele specifice și rezultatele sunt reflectate în următoarele domenii prioritare:

- Îmbunătățirea infrastructurii existente și dezvoltarea traficului peste graniță (Proiectele RO0003.01.01, HU0009.01.01 și HU0009.01.02.)
- Îmbunătățirea protecției mediului prin reducerea efectelor calamităților naturale în zona inundabilă din lunca râului Barcău și furnizarea apei necesare în perioada cu nivel scăzut al apei (Proiectul RO0003.02.01) și îmbunătățirea calității apei râului Tur în regiunea de graniță cu Ungaria, incluzând dezvoltarea rețelei de canalizare în Negrești Oas (Proiectul RO0003.02.02)
- Stabilirea unui mecanism flexibil care să finanțeze așa-numitul proiect "scala-mică și de la om la om" în domeniul dezvoltării economico-sociale (dezvoltarea economică locală, măsuri de pregătire și angajare, îmbunătățirea fluxului de informare și comunicare, schimburi culturale, suport pentru media etc.) cu impact transfrontalier (Proiectele RO0003.03.01 și HU0009.03.01)

Se va face evaluarea impactului asupra mediului în conformitate cu cerințele Directivei 85/337/EEC amendată prin Directiva 97/11/EC, acolo unde este cazul, pentru toate proiectele programului.

1.3 Descrierea Programului

Programul a fost realizat ca urmare a consultărilor bilaterale dintre România și Ungaria, câteva consultări cu Delegațiile CE din ambele țări și recomandările DG Extindere care reflectă de fapt Reglementarea Comisiei nr. 2760/98, cu privire la implementarea programelor CBC în cadrul Programelor Phare. Proiectele selectate pentru a fi sprijinite în cadrul Programului Phare CBC Ungaria-România 2000 sunt în concordanță cu conținutul Documentului Comun de Programare.

Se vor realiza urmatoarele proiecte:

1.3.1 - Prioritatea 01: Dezvoltarea infrastructurii si a traficului peste frontiera

Proiectul RO0003.01.01 - Facilitati pentru punctul de trecere a frontierei de la Cenad/Kiszombor, faza 2

Realizarea obiectivului de investitii pentru punctul de trecere a frontierei de la Cenad/Kiszombor reprezinta finalizarea celui de-al doilea stadiu al conceptului integral initiat de Proiectul 01.02.- "Reabilitarea DN6 (10km) intre Timisoara si granita cu Ungaria (Cenad)", in cadrul Programului Phare CBC Romania /Ungaria (RO9912).

Activitatile intreprinse, si anume finalizarea infrastructurii drumului/traficului si infrastructurii urbane a punctului de frontiera, incluzand construirea efectiva a vamei, vor sprijini construirea si re-innoirea unui drum de acces spre coridorul de transport Pan-European IVc si integrarea viitoare a acestuia in reseaua de transport Trans-Europeana a Uniunii Europene, in concordanta cu cerintele Reglementarilor Comisiei (CE) nr. 2760/98, Art.5.1(a) si Art. 5.1.(e).

Acest proiect este o parte integranta a fazei de implementare a "Strategiei de dezvoltare regionala a regiunilor de la granita de vest", realizat ca parte din Phare CBC Romania/Ungaria (ZZ9624) finalizat in decembrie 1999. De asemenea apare si in Conceptul de dezvoltare regionala - regiunea de vest nr.5 a Romaniei, finalizat in 1998 ca parte a programului de cooperare dintre tarile regiunii, co-finantat de Programul Phare Parteneriat.

Dezvoltarea acestui program se refera in special la asigurarea legaturii directe dintre judetul *Timis* din Romania si Judetul *Csongrad* din Ungaria, conectandu-le la coridorul Pan-European IV, cu efecte directe asupra dezvoltarii economice din intreaga regiune.

Acest proiect impreuna cu cel „in oglinda” din Ungaria "*Constructia si modernizarea drumului public 43109 care conduce la punctul de trecere a granitei Kiszombor/Csanad, faza 2*", aprobat pentru finantare in 1999 in cadrul Programului Phare CBC HU/Ro, va reduce distanta dintre judetul Timis si judetul Csongrad, marind schimburile la pret redus si circulatia dintre Romania si Ungaria.

Solicitant:	Consiliul Judetean Timis
Costul total al proiectului:	1.330.000 Euro
Phare CBC:	1,000,000 Euro
Contributia proprie:	330.000 Euro
Proiectul ungar „in oglinda”:	HU-RO CBC99-01-01 "Constructia si modernizarea drumului public 43109 care conduce la punctul de trecere a granitei Kiszombor/Csanad, (faza 2)"

Proiectul HU0009.01.01 - Modernizarea punctului de trecere a frontierei la Csengersima, faza II

Ca o continuare a proiectului Phare CBC HU-RO ZZ9622-02-01, proiectul va imbunatati managementul la granita, conditiile traficului greu, controlul transportului de bunuri si intarirea capacitatii administrative si operationale. Co-finantarea terminalului de bunuri a prezentului proiect este furnizata de autoritatea vamala. Prin implementarea proiectului, partile romane si ungare de la punctul de trecere a frontierei vor avea aceeasi capacitate. Proiectul are unul „in oglinda” in Romania: Phare CBC RO-HU ZZ9624-02.

Solicitant: Autoritatile Judetului Szabolcs-Szatmar-Bereg si Garda
Vamala si Financiara din Ungaria
Numarul proiectului: HU-RO Phare CBC 2000-01-01
Costul total al proiectului : 7.520.000 Euro
Phare CBC: 2.250.000 Euro
Resurse proprii: 5.270.000 Euro

Proiectul HU0009.01.02 - Zona de intreprinderi regionale Bihar, faza II

Proiectul este continuarea, faza a doua a proiectului HU9705-04-04 inclus in Programul Phare CBC 1997 (finantat din Fondul Programul Operational de Tara 97). Proiectul va crea o unitate agricola in cadrul zonei antreprenoriale Bihar luand in considerare productia transfrontaliera si posibilitatile de integrare contribuind la crearea si dezvoltarea intreprinderilor agricole mici si mijlocii. Co-finantarea este furnizata de catre Asociatia Autoritatilor Bihar.

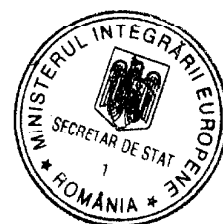
Solicitant: Asociatia Autoritatilor Bihar
Numarul proiectului: HU-RO Phare CBC 2000-01-02
Costul total al proiectului: 3.000.000 Euro
Phare CBC: 2.250.000 Euro
Surse proprii: 750.000 Euro

1.3.2 - PRIORITATEA 02: Proiecte pentru protectia mediului

Proiectul RO0003.02.01 - Prevenirea inundatiilor: bazinul de acumulare permanenta Suplacu de Barcau

Proiectul prezent, prin aria avuta in vedere, din punct de vedere hidro-meteorologic, completeaza alte proiecte aflate in derulare finantate sub Programul Phare CBC din 1996 si 1999 dintre Romania si Ungaria, denumit "Prevenirea inundatiilor in bazinul hidrografic al Crisurilor" (ZZ9624) si "Prevenirea inundatiilor in bazinul superior al raului Tisa" (RO9912). In acelasi timp, proiectul este o parte din programul activ pentru sprijinirea populatiei care traieste in regiuni dezavantajate, izolate si adesea inundate, fiind inclus in "Programul national de amenajare a bazinelor hidrografice din Romania".

Datorita locatiei bazinului hidrografic Barcau in interiorul regiunii de frontiera, inundatiile anterioare au afectat si teritoriul ungar. De aceea a fost semnat un protocol referitor la debitele de apa si la nivelurile de pe cursul principal al raului Barcau.

Prin crearea bazinului de acumulare, Romania si Ungaria vor putea controla mai bine constrangerile debitului de apa.

Prin finalizarea acestui proiect sunt asteptate urmatoarele efecte imediate:

- Reducerea consecintelor inundatiilor pentru asezarile, liniile de comunicatie, facilitatile economico-sociale si terenurile agricole din lunca inundabila a raului Bacau;
- In perioada cu niveluri scazute ale apei, se va permite ca localitatile din Suplacu de Barcau - Marghita sa fie alimentate cu apa necesara;
- Debitul minim de apa la sectiunea de frontiera stabilit prin acord cu Ungaria va fi respectat.

Acest proiect impreuna cu proiectele ungare ZZ9622-03/01, ZZ9622-03/02 si ZZ9622-03/03 (proiecte "in oglinda" in derulare) extind activitatile ce privesc prevenirea inundatiilor si managementul apei in intreaga zona de frontiera.

Activitatile intreprinse vor fi in concordanta cu cerintele Reglementarii Comisiei (CE) nr. 2760/98, Art 5.1(c), referitor la "gestionarea mediului avand legatura cu problemele exacerbate de proximitatea fata de frontiera externa".

In conformitate cu strategia nationala de dezvoltare si luand in considerare faptul ca inundatiile reprezinta cauza directa a pierderii de vieti omenesti, Ministerul Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului din Romania considera acest proiect ca o prioritate pe termen scurt.

Solicitant:	Ministerul Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului Consiliul Judetean Bihor Compania Nationala "Apele Romane" - Oradea
Costul total al proiectului:	7.000.000 Euro
Phare CBC:	1.800.000 Euro
Contributie proprie:	5.200.000 Euro
Proiectul ungar "in oglinda"	ZZ9622-03/04 "Dezvoltarea sistemului de monitorizare pe raul Berettyo (Barcau)" si celelalte mai sus mentionate.

Proiectul RO003.02.02 - Ecologizarea raului Tur

Proiectul prezent va contribui la imbunatatirea raului Tur si a calitatii apei lacului artificial Calinesti-Oas si a calitatii apei potabile din zona Negresti-Oas. Activitatile intreprinse vor fi in concordanta cu cerintele directivelor urmatoare (referitoare la apa, apa reziduala urbana, si apa potabila): Tratarea apei uzate urbane (91/271/EEC), Calitatea apei potabile (80/778/EEC) si IPPC (96/61/EC).

Prin finalizarea acestui proiect se vor indeplini urmatoarele obiective imediate:

- Extinderea retelei de canalizare domestica cu 50 km;
- Extinderea retelei de canalizare pulviala cu 45 km;
- Extinderea si modernizarea instalatiilor de curatare a apei;
- Monitorizarea raului Tur, calitatea apei in zona dintre statia de tratare a apei uzate Negresti-Oas si granita cu Ungaria.

Activitatile realizate vor conduce la efecte directe ce privesc mediul, pe termen mediu si lung, pe ambele parti ale frontierei Romania-Ungaria dupa cum urmeaza:

- Prevenirea si inlaturarea principalelor surse de poluare de-a lungul raului Tur, incluzand imbunatatirea calitatii apei subterane si stabilizarea echilibrului ecosistemelor atat pentru rau, cat si pentru lacul artificial Calinesti-Oas;
- Conformarea cu limitele de calitate in zona de granita, in conformitate cu prevederile Conventiei privind Apele Transfrontaliere.

Aplicant: Consiliul Local Negresti-Oas
Compania Nationala "Apele Romane" - Oradea
Costul proiectului: 2.300.000 Euro
Phare CBC: 1.700.000 Euro
Contributie proprie: 600.000 Euro

1.3.3 Prioritatea 03: Dezvoltarea socio-economica

Proiectele RO0003.03.01 si HU0009.03.01 - Fondul comun pentru proiecte mici

Fondul comun pentru proiecte mici (FPM) va fi stabilit ca un mecanism flexibil care finanteaza proiecte de "scala mica si de la om la om" cu impact peste granita. Un fond "in oglinda" si egal va fi disponibil pentru fiecare partener, fiind stabilit unanim de catre Comitetul Mixt de Cooperare (CMC).

FPM este constituit pentru a face disponibila o contributie Phare de 500.000 Euro/tara (10% din bugetul total la programului). Membrii CMC au fost de acord sa creasca treptat suma alocata pentru FPM pana la valoarea maxima in anul 2002, pana la 20% din bugetul total disponibil anual/tara.

In ceea ce priveste sprijinul administrativ pentru folosirea fondului, contributia Phare poate finanta costurile indirecte de pana la 7% din suma totala a costurilor eligibile (maximum 35.000 Euro pentru fiecare tara).

Proiectul de Studiu Regional incheiat in programul Phare ZZ9624 a dezvoltat o strategie regionala si un cadru insitutional pentru activitatile CBC in regiunea de granita romano-ungara, incluzand o lista de proiecte propuse aprobate de autoritatile locale, care trebuie luate in considerare pentru FPM.

Asa cum se mentioneaza in articolul 5.2 din Reglementarea CE nr. 2760/98, acest fel de actiuni trebuie sa implice factorii locali din regiunea de frontiera creand beneficii comune pentru comunitatile regionale din ambele tari.

Pentru Romania propunerile de proiect vor fi colectate la Oficiul Regional prin anuntarea chemarilor la licitatie si selectarea de catre partea romana a CMC nominalizat in Comitetul Fondului Comun pentru Proiecte Mici, in conformitate cu criteriile stabilite.

Pentru Ungaria proiectele sunt colectate prin anuntarea chemarilor la licitatie si apoi selectate de catre Comitetul Fondului Comun pentru Proiecte Mici, fondul fiind gestionat de oficiul regional Phare Bekescsaba.

Costul total al proiectului: 1.100.000 Euro (550.000 Euro pentru fiecare tara)
 Phare CBC: 1.000.000 Euro (500.000 Euro pentru fiecare tara)
 Contributie proprie: 100.000 Euro (50.000 Euro pentru fiecare tara)

1.4 Conditionalitati

Sprrijinul Phare pentru toate proiectele este oferit in functie de co-finantarea nationala dupa cum este prezentat in tabelul de mai jos.

2. BUGET

	Prioritati/Titulul proiectului	PHARE			Cofinantare nationala in Meuro	Total in Meuro
		Constructie institutionala	Investitii	TOTAL		
	Dezvoltarea infrastructurii si a traficului peste frontiera		5.500.000	5.500.000	6.350.000	11.850.000
RO0003.01.01	Facilitati pentru punctul de trecere a frontierei de la Cenad/Kiszombor, faza 2		1.000.000	1.000.000	330.000	1.330.000
HU0009.01.01	Modernizarea punctului de trecere a frontierei la Csengersima, faza II		2.250.000	2.250.000	5.270.000	7.520.000
HU0009.01.02	Zona de intreprinderi regionale Bihar, faza II		2.250.000	2.250.000	750.000	3.000.000
	Proiecte pentru protectia mediului		3.500.000	3.500.000	5.800.000	9.300.000
RO0003.02.01	Prevenirea inundatiilor: bazinul de acumulare permanenta Suplacu de Barcau		1.800.000	1.800.000	5.200.000	7.000.000
RO003.02.02	Ecologizarea raului Tur		1.700.000	1.700.000	600.000	2.300.000
	Dezvoltarea socio-economica	1.000.000	0	1.000.000	100.000	1.100.000
RO0003.03.01	Fondul comun pentru proiecte mici	500.000	0	500.000	50.000	550.000
HU0009.03.01	Fondul comun pentru proiecte mici	500.000	0	500.000	50.000	550.000
	Romania	500.000	4.500.000	5.000.000	6.180.000	11.180.000
	Ungaria	500.000	4.500.000	5.000.000	6.070.000	11.070.000
	TOTAL	1.000.000	9.000.000	10.000.000	12.250.000	22.250.000

3. ARANJAMENTE DE IMPLEMENTARE

3.1 Structuri institutionale in Romania

Agentia de Implementare (AI) a programului in ceea ce priveste partea romana este Oficiul de Plati si Contractare Phare (OPCP) din cadrul Ministerului de Finante. Autoritatea de Implementare care coordoneaza programul este Agentia Nationala pentru Dezvoltare Regionala.

Agentia de Implementare (OPCP) detine responsabilitatea generala pentru implementarea programului, incluzand: aprobarea termenilor de referinta, documentete de licitatie, criteriile de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea si plata facturilor.

Vor lucra impreuna cu Agentia Nationala pentru Dezvoltare Regionala (ANDR), nominalizata de Guvernul Roman Coordonator National al Programelor CBC si cu institutiile beneficiare, identificate mai jos, pentru a pregati temenii de referinta, documentele de licitatie, criteriile de evaluare, evaluarea ofertelor, negocierea contractelor, plata facturilor etc. Pentru contractele de lucrari realizate respectand regulile FIDIC, un oficial beneficiar al contractului si in numele acestuia va actiona ca angajat si facturile trebuie sa fie certificate de un inginer independent angajat si platit de program.

Pentru a asigura coordonarea zilnica (cu exceptia aspectelor financiare) a tuturor activitatilor legate de program, ANDR a infiintat o Unitate de Coordonare a Programului. Aceasta unitate isi va indeplini sarcinile specifice in conformitate cu prevederile Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr. 52/1999 privind crearea unui cadru unitar pentru administrarea imprumuturilor straine contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile.

Intreaga responsabilitate pentru aceste activitati a fost asumata de Secretarul General al ANDR nominalizat Responsabil al Programului.

Institutiile beneficiare ale proiectului vor raporta lunar catre AI CBC, incluzand copii directe catre Delegatia CE, cu planificari pentru contractare si plata si detalii suficiente pentru a permite evaluarea progreselor inregistrate si ce activitate mai trebuie realizata.

Institutiile beneficiare ale proiectului sunt dupa cum urmeaza:

- Consiliul Judetean Timis (Proiectul RO0003.01.01). Consiliul Judetean Timis va stabili o echipa a proiectului dotata in mod corespunzator cu personal.
- Ministerul Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului/Consiliul Judetean Bihor/Compania Nationala "Apele Romane" – Oradea (Proiectul RO0003.02.01). Compania Nationala "Apele Romane" – Oradea va stabili o echipa a proiectului dotata in mod corespunzator cu personal.
- Consiliul Local Negresti-Oas/Compania Nationala "Apele Romane" – Cluj va stabili o echipa a proiectului dotata in mod corespunzator cu personal.

3.2 Structuri Institutionale in Ungaria

In Ungaria, responsabilitatea generala pentru coordonarea programului si managementul financiar va apartine Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Regionale. Ministerul a

stabilit o Unitate pentru Managementul Programului pentru diverse programe CBC si a fost numit Responsabilul cu Autorizarea Programului Phare. A fost infiintat un Birou Regional in regiunea de granita in mai 1997, el asigurand contactul zilnic si cooperarea cu judetele si autoritatile locale si cu beneficiarii proiectului in zona de granita ungaro-romane. Biroul are sarcini specifice cum ar fi: pregatirea si organizarea unor activitati care de ridicarea gradului de constientizare si gestionarea FPM.

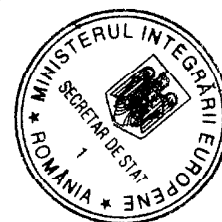
3.3 Reguli de implementare in Romania

Programul va fi gestionat conform procedurilor Sistemului de Implementare Descentralizat Phare. Coordonatorul National al Asistentei (CNA) va avea responsabilitatea generala pentru programarea, monitorizarea si implementarea programelor Phare.

Fondul National (FN) din Ministerul de Finante condus de Responsabilul National cu Autorizarea (RNA) va supraveghea administrarea financiara a programului si va fi responsabil pentru toate aspectele controlului financiar si raportare catre Comisia Europeana. Autoritatea Nationala pentru Controlul Financiar va face controlul financiar adecvat pentru implementarea programului.

Comisia va transfera fonduri catre Fondul National in conformitate cu Memorandumul de Intelegere semnat intre Comisie si Guvernul Romaniei la 20 octombrie 1998. Fondurile vor fi transferate la cererea RNA. O transa de pana la 20% din valoarea fondurilor va fi transferata la Fondul National dupa semnarea Memorandumului de Finantare si a Regulilor de Finantare dintre FN si Agentia de Implementare (AI/OPCP). Prevederile articolelor 2 si 13 din Memorandumul de Intelegere privind Fondul National trebuie sa fie respectate. Mai mult, RNA trebuie sa prezinte Comisiei nominalizarea Responsabilului cu Autorizarea Platiilor (RAP) si descrierea sistemului legat de fluxul tranzactional intre FN si AI/OPCP. Se vor face fie patru trageri de pana la 20% din fonduri pentru a fi gestionate local, fie pana la intrega valoare a bugetului, in varianta care presupune cea mai mica suma. Prima transa va fi data atunci cand AI/OPCP a platit 10% din buget. A doua transa poate fi ceruta cand s-au facut plati in valoare de 30% din bugetul total alocat. Momentul de efectuare a celei de-a treia trageri este de 50% si pentru a 4-a si ultima atunci cand s-a platit 70% din buget. Cu exceptia autorizarii exprese primite de la sediul central al Comisei, nici o cerere de transa nu va fi facuta daca fondurile depozitate in FN si OPCP depasesc 10% din bugetul total actual al angajamentului. In mod exceptional RNA poate cere in avans plata a mai mult de 20% conform procedurilor stabilite in Memorandumul de Intelegere mentionat mai sus.

Fondul National va transfera fonduri catre AI in conformitate cu Acordul de Finantare (AF) semnat intre FN si AI. AF va fi aprobat in avans de Comisia Europeana. In cazul in care FN este agentul de plata pentru AI nu va avea loc nici un transfer de fonduri de la FN la AI. Un RAP numit de RNA dupa consultari cu CNA va conduce AI. RAP va fi responsabil pentru toate operatiunile facute de AI.

Se va deschide un cont bancar purtator de dobanda, in Euro, si va fi gestionat de FN intr-un sistem contabil separat la Banca Centrala sau la o banca aprobata in avans de CE. Dobanda va fi raportata la CE. Daca Comisia decide astfel, pe baza propunerilor RNA, dobanda poate fi reinvestita in program. Acelesi proceduri se vor aplica tuturor fondurilor transferate de FN catre AI.

RNA si RAP se vor asigura ca toate contractele sunt pregatite in conformitate cu procedurile Manualului SID si cu prevederile urmatoare prevazute la 6.4.

Toate contractele trebuie incheiate inainte de 31 decembrie 2002.

Toate platile trebuie facute inainte de 31 decembrie 2003.

Comisia va recupera toate fondurile nefolosite inainte de datele sus mentionate.

Pentru acele contracte care au fonduri retinute pentru o perioada de garantie care se prelungeste dupa incheierea perioadei de efectuare a platilor, toate fondurile legate de aceste contracte, asa cum au fost calculate de RNA si stabilite de Comisie vor fi platite catre Agentia de Implementare inainte de incheierea oficiala a programului. Agentia de Implementare isi asuma intreaga responsabilitate pentru depozitarea fondurilor pana cand se va face plata finala si pentru asigurarea faptului ca fondurile in cauza vor fi folosite numai pentru a face platile legate de clauzele de retinere. Agentia de Implementare va fi responsabila cu indeplinirea obligatiilor contractorilor prevazute in clauzele privind retinerile de bani. Dobanzile acumulate de la fondurile depozitate vor fi platite Comisiei dupa efectuarea platii finale catre contractori. Fondurile neplatite contractorilor dupa efectuarea platii finale vor fi rambursate Comisiei. O raportare a modului de folosire a fondurilor depozitate in conturile de garantie si a platilor facute din ele si a dobanzilor acumulate va fi facuta anual de catre RNA catre Comisie.

3.4 Reguli de implementare in Ungaria

Programul va fi gestionat conform procedurilor Sistemului de Implementare Descentralizat Phare. Coordonatorul National al Asistentei (CNA), care este Ministerul Responsabil cu coordonarea Programelor Phare, va avea responsabilitatea generala pentru programarea, monitorizarea si implementarea programelor Phare in Ungaria.

Fondul National (FN) din Ministerul de Finante condus de Responsabilul National cu Autorizarea (RNA) va supraveghea administrarea financiara a programului si va fi responsabil pentru raportarea catre Comisia Europeana. Autoritatea Nationala pentru Controlul Financiar competenta va face controlul financiar pentru implementarea programului.

Comisia va transfera fonduri catre Fondul National in conformitate cu Memorandumul de Intelegere semnat intre Comisie si Guvernul Ungariei la 17 decembrie 1998. Fondurile vor fi transferate la cererea RNA. O transa de pana la 20% din valoarea fondurilor va fi transferata la Fondul National dupa semnarea Memorandumului de Finantare si a Regulilor de Finantare dintre FN si Agentia de Implementare (AI/OPCP). Prevederile articolelor 2 si 13 din Memorandumul de Intelegere privind Fondul National trebuie sa

fie respectate. Mai mult, RNA trebuie sa prezinte Comisiei nominalizarea Responsabilului cu Autorizarea Platilor (RAP) si descrierea sistemului legat de fluxul tranzactional intre FN si AI/OPCP. Se vor face fie patru trageri de pana la 20% din fonduri pentru a fi gestionate local, fie pana la intrega valoare a bugetului, in varianta care presupune cea mai mica suma. Prima transa va fi data atunci cand AI/OPCP a platit 10% din buget. A doua transa poate fi ceruta cand s-au facut plati in valoare de 30% din bugetul total alocat. Momentul de efectuare a celei de-a treia trageri este de 50% si pentru a 4-a si ultima atunci cand s-a platit 70% din buget. Cu exceptia autorizarii expres primite de la sediul central al Comisei, nici o cerere de transa nu va fi facuta daca fondurile depozitate in FN si OPCP depasesc 10% din bugetul total actual al angajamentului. In mod exceptional RNA poate cere in avans plata a mai mult de 20% conform procedurilor stabilite in Memorandumul de Intelegere mentionat mai sus.

Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Regionale va fi Agentie de Implementare (AI). Se va deschide un cont bancar purtator de dobanda, in Euro, si va fi gestionat de FN intr-un sistem contabil separat la Banca Centrala sau la o banca aprobata in avans de CE. In general toate conturile bancare vor acumula dobanzi. Dobanda va fi raportata la CE. Daca Comisia decide astfel, pe baza propunerilor RNA, dobanda poate fi reinvestita in program. Acelesi proceduri se vor aplica tuturor fondurilor transferate catre AI sau OPCP. Fiecare Regula de Finantare va fi aprobata in avans de catre Comisia Europeana. Responsabilul cu Autorizarea Programului (RAP) va fi responsabil pentru toate operatiunile facute de AI. CNA si RAP se vor asigura ca toate contractele sunt pregatite in conformitate cu procedurile Manualului DIS.

Toate contractele trebuie incheiate inainte de 31 decembrie 2002. Toate platile trebuie facute inainte de 31 decembrie 2003. Comisia va recupera toate fondurile nefolosite inainte de datele sus mentionate.

Pentru acele contracte care au fonduri retinute pentru o perioada de garantie care se prelungeste dupa incheierea perioadei de efectuare a platilor, toate fondurile legate de aceste contracte, asa cum au fost calculate de RNA si stabilite de Comisie vor fi platite catre Agentia de Implementare inainte de incheierea oficiala a programului. Agentia de Implementare isi asuma intreaga responsabilitate pentru depozitarea fondurilor pana cand se va face plata finala si pentru asigurarea faptului ca fondurile in cauza vor fi folosite numai pentru a face platile legate de clauzele de retinere. Agentia de Implementare va fi responsabila cu indeplinirea obligatiilor contractorilor prevazute in clauzele privind retinerile de bani. Dobanzile acumulate de la fondurile depozitate vor fi platite Comisiei dupa efectuarea platii finale catre contractori. Fondurile neplatite contractorilor dupa efectuarea platii finale vor fi rambursate Comisiei. O raportare a modului de folosire a fondurilor depozitate in conturile de garantie si a platilor facute din ele si a dobanzilor acumulate va fi facuta anual de catre RNA catre Comisie.

3.5 Comitetul mixt pentru programare si monitorizare

Un Comitet Mixt de Cooperare (CMC) a fost stabilit pe baza cerintelor Reglementarii CE nr 2760/98, art.7.(1)

Co-presedintii CMC sunt la nivelul:

- Presedinte/Agentia Nationala de Dezvoltare Regionala din Romania
- Secretar de stat/Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Regionale din Ungaria

Co-presedintii stabilesc componenta delegatiilor lor la Comitetul Mixt de Cooperare, la nivelul administratiei publice centrale si locale, si pot stabili grupuri de lucru pe domenii constand din reprezentantii autoritatilor locale si experti din ministere si alte institutii implicate. Aceste grupuri de lucru vor revizui in detaliu evolutia fiecarui proiect, avansand recomandari in legatura cu aspectele de management si evaluare, raportand catre Comitetul Mixt de Cooperare.

Reprezentantii Comisiei Europene iau parte ca membri la sedintele Comitetului Mixt de Cooperare. Ei examineaza conformitatea cu regulile UE, cu cerintele masurilor si proiectelor propuse, si ale aranjamentelor de implementare avand in vedere concordanta propunerilor proiectului cu componenta partenerului in cadrul Phare CBC.

Sedintele ordinare ale Comitetului Mixt de Cooperare se vor tine la fiecare 6 luni, pentru a analiza programul, in oricare dintre tarile implicate, pentru a evalua progresele in atingerea obiectivelor stabilite. Sedintele extraordinare pot fi cerute in timpul perioadei de pregatire a programelor si a propunerilor de finantare anuale, sau in cazul oricarei probleme speciale privind implementarea. Asemenea intruniri pot fi convocate oricand, cu acordul co-presedintilor sau al Comisiei. Sedintele extraordinare convocate la cererea Comisiei se pot desfasura si la Brussels.

Pregatirea rapoartelor, a programelor si minutelor sedintelor Comitetului Mixt de Cooperare sunt organizate de co-presedinti si de serviciile acestora.

Comitetul Mixt de Cooperare ar trebui sa decida prin consens urmatoarele:

- Sa-si spuna opinia cu privire la prioritatile, obiectivele si masurile propuse privind cooperarea transfrontaliera care sa fie incluse in Documentul Comun de Programare;
- Sa aprobe selectarea anuala finala a propunerilor de proiecte;
- Sa primeasca rapoarte, revizui si evaluari ale programelor deja aprobate si ale partilor lor componente;
- Sa initieze si sa sprijine activitatile care pot promova masurile de cooperare transfrontaliera si sa faca programele de cooperare transfrontaliera actuale si viitoare mai eficiente.

4. MONITORIZARE SI EVALUARE

Un Comitet Mixt de Monitorizare (CMM) va fi stabilit, incluzand RNA, CNA si CE. CMM se va intruni cel putin o data pe an pentru a revizui toate programele finantate prin Phare pentru a evalua progresele in indeplinirea obiectivelor stabilite in Memorandumul de Finantare si in Parteneriatul pentru Aderare. CMM poate recomanda o schimbare a prioritatilor si/sau relocare a fondurilor Phare. CMM va fi asistat de Subcomitetele de Monitorizare (SCM) si va include CNA, RAP si serviciile Comisiei.

Comitetul Mixt de Cooperare (CMC) sus mentionat, va actiona ca Subcomitet de Monitorizare (SCM) pentru programul CBC.

CMC va revizui in detaliu progresul programului, inclusiv componentele sale si contractele, pe baza rapoartelor de Monitorizare si Evaluare periodice, realizate cu ajutorul unui consultant extern (in conformitate cu procedurile manualului SID) si va inainta recomandari asupra unor aspecte de gestionare si proiectare, asigurandu-se ca sunt urmate. CMC va raporta la CMM, catre care va trimite rapoarte detaliate despre toate programele CBC finantate cu fonduri Phare.

5. AUDIT SI EVALUARE

Conturile si operatiile FN ale Romaniei si Ungariei si ale tuturor AI relevante pot fi verificate la intervale regulate, de un auditor extern contractat de CE fara prejudicierea responsabilitatilor CE si a Curtii de Auditori a Uniunii Europene, dupa cum se specifica in Conditiiile Generale mentionate in Memorandumul de Finantare atasat Acordul Cadru. Serviciile CE vor asigura ca va fi efectuata o evaluare ex-post dupa incheierea programului.

6. TRANSPARENȚA SI PUBLICITATE

Responsabilii cu Autorizarea Programului ai Romaniei si Ungariei vor fi responsabili sa se asigure ca sunt luate masurile necesare pentru asigurarea publicitatii corespunzatoare tuturor activitatilor finantate in Program. Aceasta va fi facuta in stransa legatura cu Delegatia CE.

7. CONDITII SPECIALE

In eventualitatea in care angajamentele asumate nu sunt indeplinite din motive care pot fi controlate de Guvernul Romaniei sau de Guvernul Ungariei, Comisia poate revizui programul, ramanad la latitudinea Comisiei sa decida anulara lui sau a unei parti din el si/sau sa realoce fondurile nefolosite pentru alte scopuri in concordanta cu obiectivele programului Phare.

Aproape toate structurile adecvate pentru implementare si management au fost deja stabilite in ambele tari in timpul programului anterior similar, dovedind ca partile implicate sunt capabile sa coopereze pentru indeplinirea obiectivelor propuse. O scrisoare de angajament va insoti toate programele aprobate de CMC stipuland faptul ca beneficiarii vor asigura co-finantarea locala.

INFORMARE ȘI PUBLICITATE **pentru programul PHARE al Uniunii Europene**

1.Scop și obiective

Informațiile și activitățile de publicitate privind asistența Uniunii Europene prin Programul Phare sunt destinate creșterii gradului de conștientizare a publicului și a transparenței acțiunilor UE, precum și creării unei imagini consistente privind activitățile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc activitățile care primesc o contribuție de la Programul Phare al Uniunii Europene.

2.Principii generale

Fiecare RAP responsabil cu implementarea memorandumurilor financiare, precum și a altor forme de asistență va fi responsabil cu publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu Delegația Comisiei Europene, care va fi informată asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare unei aplicări efective a acestor prevederi, în colaborare cu Delegația Comisiei Europene din țara respectivă. Informarea și măsurile publicitare descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

- art. 32 din Reglementarea Comisiei Europene nr. 4.253/88, amendată de Reglementarea Comisiei Europene nr. 2.082/93; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr.L 193/20 din 31 iulie 1993;
- Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39 din 18 iunie 1994.

Informarea și măsurile publicitare trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor mai sus menționate. Ghidului informativ poate fi procurat de autoritățile locale, regionale și naționale de la Delegațiile Comisiei Europene din țările beneficiare.

3.Informarea și publicitatea privind programul Phare

Informarea și măsurile publicitare vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu Delegațiile Comisiei Europene, pentru toată durata memorandumului de finanțare, și va privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității privind proiectele individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

În cazul implementării programului Phare se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit.a) și b):

- a) Autoritățile competente din țara beneficiară trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Aceste documente trebuie distribuite corespunzător și trebuie puse la dispoziția părților interesate. Trebuie asigurată prezentarea în teritoriul țării beneficiare a informațiilor și materialelor publicitare produse.
- b) Informarea și măsurile publicitare la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:
- (i) pentru investițiile de infrastructură ce depășesc 1 milion Euro:
- panouri ridicate la fața locului, instalate în concordanță cu prevederile reglementarilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus și în concordanță cu specificațiile tehnice prezentate în manualul pus la dispoziție de Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;
  - panouri informative pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului, instalate conform prevederilor reglementarilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus și în concordanță cu specificațiile tehnice din manualul pus la dispoziție de Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;
- (ii) în cazul investițiilor de producție, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și alte măsuri beneficiind de finanțare Phare:
- măsuri care să conducă la conștientizarea beneficiarilor potențiali și opiniei publice cu privire la asistența Phare în concordanță cu reglementările de la paragraful 3(b)(i) de mai sus;
  - măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de Phare, ISPA și SAPARD, sub forma unei indicații în formularul care trebuie completat de asemenea solicitanți, care să indice faptul că parte a acestui ajutor vine din partea U.E., mai ales prin programul Phare, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Transparența asistenței U.E. în cercurile de afaceri, printre potențialii beneficiari și publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate în cea mai mare măsură în asistența care le privește direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și indicații privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri de formare, angajare sau dezvoltare a resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organismele de pregătire profesională implicate în angajare, grupurile de afaceri, centrele de formare și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile locale, naționale sau regionale privind anunțarea și solicitarea de fonduri nerambursabile destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru acest fel de asistență vor trebui să indice faptul că U.E. și, în mod special, Programul Phare asigură aceste surse financiare. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor trebuie să menționeze procentul sau volumul de asistență finanțat de Programul Phare. În cazul în care astfel de documente poartă stema națională sau regională, trebuie să poarte și un însemn al U.E. de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de U.E., Phare în special. Contribuția Phare va fi reflectată corespunzător în această informare.

În acest context demararea operațiunilor (odată adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării vor face subiectul unor acțiuni de publicitate, cu precădere în mass-media regională (presă, radio, televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegația Comisiei din țara respectivă.

Cele două principii menționate mai sus se aplică anunțurilor, precum și comunicatelor de presă și comunicatelor publice.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de Programul Phare va urmări să facă explicită participarea U.E. În acest context se vor expune steagurile U.E. în camerele unde au loc întâlniri și se pune emblema U.E. pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și implementarea acestui tip de acțiuni.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare, finanțate sau cofinanțate de Phare trebuie să conțină pe prima pagină o indicare clară a participării U.E., precum și simbolul U.E., în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care aceste publicații au o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a demonstra clar participarea U.E.

Aceste publicații trebuie să se refere la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

5. Prevederile privind panouri, postere și panouri permanente

Țările beneficiare vor asigura transparența măsurilor parțial finanțate de programul Phare, în concordanță cu următoarele măsuri și informații publicitare:

Panouri

Panourile cu informații privind participarea U.E. la finanțarea investiției trebuie ridicate la locul tuturor proiectelor cu participare U.E. în valoare de 1 milion Euro sau mai mult. Chiar dacă autoritățile locale sau regionale nu ridică un panou care să menționeze propria lor implicare, finanțarea U.E. trebuie menționată pe un panou special. Aceste panouri trebuie să aibă o mărime corespunzătoare anvergurii (ținând seama de mărimea contribuției U.E.) și trebuie să corespundă instrucțiunilor prevăzute în Ghidul informativ ce se poate obtine de la Delegatiile Comisiei Europene.

Nu mai devreme de 6 luni de la finalizarea lucrării și în măsura în care este posibil, aceste panouri vor fi înlocuite cu plăcuțe permanente, în concordanță cu prevederile Ghidului informativ.

Plăcuțe permanente

Aceste plăcuțe vor trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de conferințe, aeroporturi, stații etc.). Plăcuțele trebuie să cuprindă pe lângă simbolul U.E. și o mențiune privind programul Phare și cofinanțarea U.E.

În cazurile în care autoritățile locale, regionale sau naționale, precum și orice alt beneficiar montează un asemenea panou, plăcuță permanentă ori poster sau fac orice alt demers menit să asigure informarea despre proiecte cu costuri mai mici de 1 milion Euro, trebuie indicată participarea U.E.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot derula în orice situație măsuri suplimentare, dacă se consideră necesar. În aceste cazuri trebuie consultată și informată Delegația Comisiei, astfel încât aceasta să poată participa, dacă consideră necesar, la realizarea acestor măsuri.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul Delegației din țara respectivă, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un Ghid informativ, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate referitoare la cerințele de design.

Se atestă conformitatea traducerii cu originalul în limba engleză.

Maria Crivineanu

Secretar de Stat

